

Identitet vevd i papir

Mye av vår identitet blir skapt i barne- og oppvekstår. Tekstilkunstneren Randi Nygaard Lium vender nesa hjemover med utstillingen "Identitet"

Nygaard Lium er billedkunstner og arbeider i hovedsak med vev. Men hun er også akademiker, og arbeider til daglig som direktør ved Trondheim Kunstmuseum. Når vi kan lepe til at hun også er forfatter kan man kanskje lure på hvordan tiden strekker til.

Identitet

Nygaard Lium er opprinnelig fra Tynset, og når vi skriver at hun vender nesa hjemover er det en sannhet med modifikasjoner. Hun stiller nemlig ut i Aukrustsenteret på Alvdal.

Men utstillingen "Identitet" byr på mer innhold enn det hjembygda kommunale grensesetting kan tåle. Nygaard Lium refererer til sin østerdalske identitet i bredere rammer en kommuneadministrasjonen gjør.

- Jeg har alltid vært interessert i temaet og tankegodset omkring identitet. Om det å bryte opp å finne noe nytt, men samtidig ha med seg noe hjemmefra. Dette har jeg jobbet mye med, forteller hun.

- Det spesielle lyset i Nord-Østerdalen, utsikten hjemmefra - fritt til Rondane og det spesielle Østerdalslandskapet er noe jeg bærer med meg som en del av identiteten. Men også det å ha vokst opp i et samfunn hvor arbeidsomhet var viktig, håndarbeid og håndverk viktige faktorer i hverdagen og i et stabilt og rolig samfunn, forteller hun.

Intens prosess

De fleste har fått med seg at det å være kunstner sjelden er noen ti til fire-jobb. Det kan vel neppe sies om en direktørstilling for et betydelig kunstmuseum heller. Likevel klarer Nygaard Lium å kombinere disse to.

- Det kan bli en intens prosess til tider. Spesielt før deadline til utstillinger. Da kan det gjerne gå døgnet rundt. Arbeid med utstilling på kveld og tidlige morgener, mens jeg er på museet på dagtid. I forkant av at utstillingen "Identitet" skulle til København hadde jeg riktignok permisjon fra dagjobben i seks uker, forteller hun.

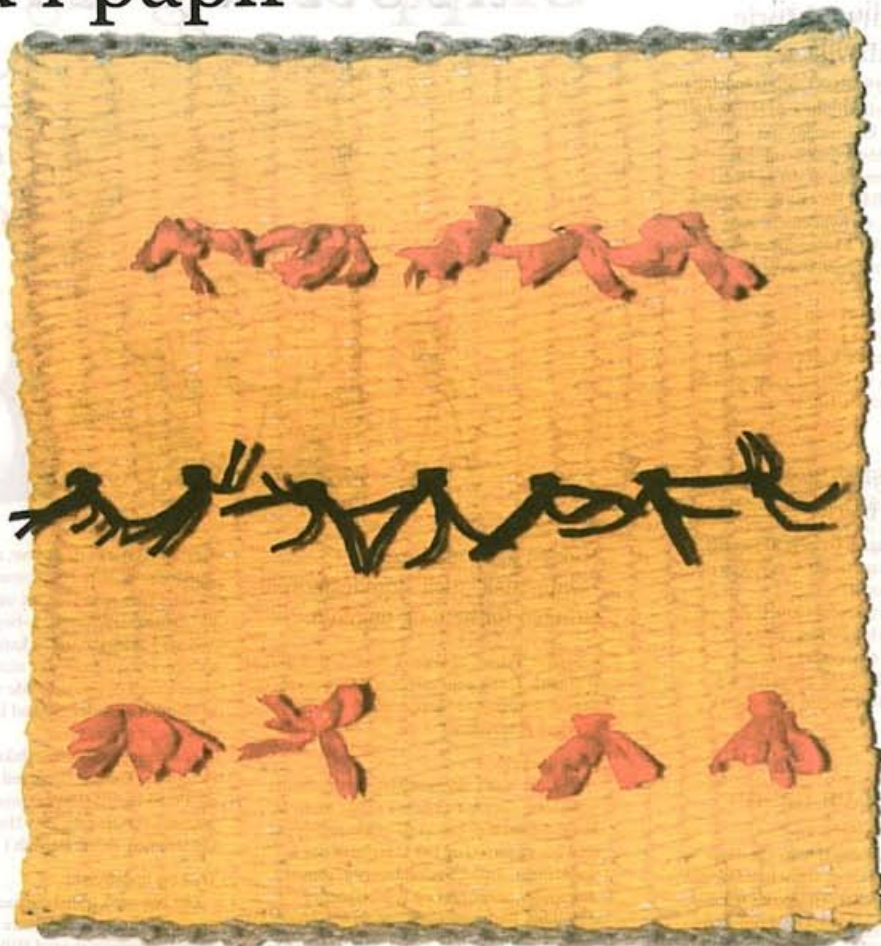
- Men arbeidet mitt på dagtid er da også utrolig inspirerende. Og så er jeg utstyrt med en stor porsjon stahet, noe som også kommer godt med, legger hun til.

Nygaard Lium har også skrevet bøker. Foruten å ha bidratt til ulike publikasjoner har hun gitt ut praktboka "Ny norsk billedved" og i fjor ga hun ut ei bok om billedveveren Ellen Lenvik.

Ivarettat hjemme

Hun har hytte på Tynset, og er hjemme på besøk jevnt og trutt. Venner og slekt bor på Tynset, og identitetsfølelsen er som nevnt sterk.

- Jeg føler også at hjembygda har tatt godt vare på meg, helt fra den spede begynnelsen, sier hun. Hun startet allerede som svært ung med håndarbeid og drev også med vevarbeid på yrkesskolen, før hun forsvant til Jyske Kunstakademi og Universitetet i Århus i Danmark.

Bomber over Bagdad, 2004. 18x18 cm.

- Jeg har hatt tre separatutstillinger på Tynset og deltatt på flere gruppeutstillinger. Alle med godt salg, forteller hun. I arbeidene "Vinterlys I" og "Vinterlys II", som henger i Tynset kulturhus kan man tydelig se inspirasjonen fra Østerdalen. Nygaard Lium er innkjøpt av blant annet Tynset videregående skole, Nord-Østerdal kunstlag, Sør-Trøndelag Fylke, Hadsten kommune, Århus Amtkommune og Danmark Sykepleiehøyskole.

Grensesprengende utstilling

Randi Nygaard Lium har sprengt grenser innen norsk tekstilkunst ved å ta i bruk papir som materiale i vevet. Hun har arbeidet med papirgarn og papirstrimler fra ukeblad, men har også prøvd ut teknikken med hvitt papir som males i etterkant.

Utstillingen har allerede gjestet Det Danske Kunstindustrimuseum i København, og tar turen til Norsk Skogbruksmuseum på Elverum etter besøket i Nord-Østerdalen. Foreløpig siste utstillingssted er Galleri-sg i Trondheim.

Den allsidige og aktive fruen har rukket å feire 20 års jubileum siden utstillingsdebuten i Århus i 1983, og kunstglade fra hele Breidablikks nedslagsfelt bør kjenne sin besøkelsestid når utstillingen i Aukrustsenteret åpner. Åpningsdato er 28. april.

Tekst: Bjørn Tore Hindklev

Påsketur i birkebeinerspor

N[kan du følge birkebeinernes skispor i påskefjellet.

I romjula/nyårshelga var det 801 år sidan birkebeinane flykta gjennom Østerdalane og nord til Nidaros med kongssonen Håkon Håkonsson som da var halvannan års båsunge. Han vart seinare konge i Norge 1217 til 1263.

I Sturla Tordssons saga står det at "dei kom nord av fjellet i den bygda som heiter Al, øvst i Gauldalen." Det er vel ikkje utenkjeleg at dei da hadde komme opp gjennom Dalsbygda og "skrådd" seg over fjelltraktene aust om Kjurrudalen og Hessdalen.

3. april, tisdag i påskeveka, markeres dette minnet ved at turforeningane i Holtålen og Os og idrettslaga i Hessdalen og Ålen samordnar dagens løyper til møte ved Hessjøen. Da kan du følge merkja løyper og starte turen frå enten Fjellheim synst i Hessdalen (3,5 km), P-plass Holden øvst i Ålen (ca. 12 km), Ålen skisenter (ca. 18 km) eller Gammelsetra i Kjurrudalen (ca. 15 km) og fram til løypemøtet ved Hessjøen. På startstadene kan du kjøpe deg eit deltakarbevis som inneheld

alle opplysningar om løypene, løypekart, transportopplegg og mye meir. Dei som tenker å starte frå Holden, må først innom Skisenteret nede i Ålen sentrum og registrere starten sin der. Dei som startar frå Skisenteret kan enten ta skiheisen opp på fjellet (Brenntelet) eller gå motbakkane oppover Bør Børson-løypa til Holden (ca. 9 km) og vidare til fjells derifrå. Starttider alle stader 09.00 - 11.00!

Ved framkomsten til kontrollpunkt Hessjøen blir deltakarbeviset attestert, og turen kan fullføres med enten retur eller fortsettelse vidare og fram til eitt av dei andre startstadene. Frå Holden kan du renne Bør Børson-løypa ned til Skisenteret, frå Brenntelet er ein av nedfartane ein høveleg skli-trasé for løyveski ned til Senteret. Du bør vera ute av løypenettet klokka 16.00, i alle fall startar da "løyvesjøping" med snøskuter!

Ved innkost får du alle deltagerne attestert deltakarbevis tildelt ein minne-diplom. Det blir organisert transport mellom start- og innomststadene, besørget av Jan Arve Engesvold. Still godt kledd og godt utrustet, for sjøl om RødeKors Hjelpekorps stiller opp så kan fjellet by på rettelig buvær.